KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPLATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem i pocztą rocznie marek 540, półrocznie 270 kwartalnie — mk 135, miesięcznie mk 45. —

OGLOSZENIA, Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 15 w tekście Mk 20 po tekście — reklamy Mk. 10 Zwyczajne Mk 7,50 Drobne Mk. 1 — za wyraz, najmniej Mk 5. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 9 do 11 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 7—3 w.

PRENUMERATE I OGLOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 3.00** (Na G. Sląsku **50 fen.**) SOSNOWIEC niedziela dnia 28 listopada 1920 roku Nr. 274 Rok XV

Odezwa do Górnoślązaków i Górnoślązaczek.

Rodacy! Rodaczki!

Dzień plebiscytu na Górnym Slązku się zbliża. Za kilka tygodni ma się rozstrzygnąć los Ziemi Piastowskiej, czy po długoletniej niewoli powróci na łono Macierzy Polskiej, czy też wasi bracia na Górnym Slązku nadal pozostaną pod knutem barbarzyńcy krzyżackiego O losach Górnego Slązka rozstrzygnie plebiscyt. Prawo głosowania mają wszyscy Górnoślązacy, którzy na Górnym Slązku się urodzili, lub tam zamieszkują. I Wy bracia Górnoślązacy i Górnoślązaczki którzy mieszkacie w Polsce, posiadacie prawo w dniu plebiscytu do głosowania. Jednakowoż tylko ci będą mogli w głosowaniu brać udział, którzy posiadać będą odpowiednie papiery i legitymacje. Niżej podpisany Komitet wzywa wszystkich Górnoślązaków i Górnoślązaczki, **którzy nie są do głosowania zapisani, aby niezwłocznie dali się zarejestrować w biurach Komitetów Lokalnych, u mężów zaufania, a gdzie takich jeszcze niema u księży proboszczów.**

Kto swego obowiązku nie wypełni, ten stanie się zdrajcą sprawy Górnośląskiej i nie będzie miał prawa żądać od Polski aby się nim później zaopiekowała.

Wszystkie pisma prosi się o powtórzenie.

Komitet Plebiscytowy
na powiat Będziński w Sosnowcu.

2398

Sprawa gabinetu.

Niespodziewane odwołanie z gabinetu przez Związek ludowo narodowy (nar.-dem.) swego przedstawiciela w osobie ministra skarbu p. Władysława Grabskiego zaniepokoiło silnie nasze sfery polityczne. W pierwszej chwili uważano powszechnie ten krok za zapoczątkowanie przesilenia gabinetowego, któreby wypaść miało w chwili dla kraju najniestosowniejszej.

Niedość zręcznie zredagowane pismo prezesa Związku prof. Głąbińskiego mogło istotnie nasunąć mniemanie o tego rodzaju intencjach jego klubu, który, mając wtedy wolną rękę działania, zapragnąłby przejść do tak zawsze ponętnej i korzystnej dla celów partyjnych opozycji.

Po lewej stronie Izby zapanowała niezwykła radość. Spełnić się miało dla nich nareszcie to, o czem z dawna w ich szeregach marzono, a mianowicie wyzbywano się przedstawicieli „endeków" z rządu, a tem samem automatycznie doszłoby do porozumienia między stronnictwami środka Izby i lewicy. Jest to stara koncepcja, o którą w swoim czasie staczano namiętne i długotrwałe walki. Dziś dochodzi się do tego bez walki. Jakżesz ponętna perspektywe.

Z niecierpliwością oczekiwała lewica na stanowisko Nar. Zjednoczenia Lud.

W szeregach Zjednoczenia zapanował niepokój i głęboka troska. Przez wycofanie się Związku pozostawiono Zjednoczenie w jednym szeregu z ludowcami i socjalistami. Liczny i wpływowy w kraju klub narodowy miał przejść do opozycji. Zjednoczenie miało utracić kontakt z tym obozem, z którym we wszystkich zasadniczych sprawach narodowych szło w Sejmie i kraju ręka w rękę. Miało się to stać w chwili, kiedy naród nasz znajduje się w okresie ukończenia prac przygotowawczych do stoczenia dwóch walnych bitew, co prawda niekrwawych, o przynależność ludu górnośląskiego i ludu Ziemi Wileńskiej do Polski.

W takich chwilach wszystkie cele partyjne winny pójść na plan dalszy i winna być zachowana w dalszym ciągu jednolitość frontu To też przedstawiciel Zjednoczenia, prof. Dubanowicz, w myśl życzeń swego klubu, nie zgodził się na tworzenie większości sejmowej, z wykluczeniem Związku i zaproponował prezydentowi Witosowi nawiązanie ze Związkiem porozumienia. Lewica oświadczenie to przyjęła nieprzychylnie.

W tym czasie i w szeregach Związku uwydatniła się znamienna ewolucja. Treść listu Głębińskiego nie uzyskała całkowitej aprobaty w jego klubie. Większość nie zaaprobowała tendencji do usuwania się Związku z rządu.

Już w czwartek ubiegły organ Związku „Gazeta Warszawska" uznał za wskazane skreślić w artykule, omawiającym przesilenie gabinetowe, że związek stał i stoi na tem stanowisku, że gotów jest do współpracy w rządzie koalicyjnym na podstawie porozumienia się wszystkich stronnictw, a tegoż dnia wieczorem na plenarnem posiedzeniu klubu poselskiego Związku w przyjętej większością czterech głosów rezolucji oświadczono, że Związek ludowo-narodowy uznaje za wskazane, aby w obecnym stanie rzeczy u steru państwa stał rząd koalicyjny, będący wyrazicielem jedności narodowej.

Zgłoszenie więc wyraźnego akcesu przez Związek do koalicji sejmowej, poparte uchwałą klubu Zjednoczenia, domagającą się kategorycznie przyjęcia tego zgłoszenia, obraca w niwecz plany lewicy.

Załatwienie ostateczne przesilenia gabinetowego odłożono na dni kilka, a tymczasem ustalono dwie kandydatury ministerjalne. Na ministra skarbu wysunięto kandydaturę specjalisty w tym zakresie p. Jana Kantego Steczkowskiego, a na miejsce ministra handlu i przemysłu p. Chrzanowskiego, który za przykładem p. Wł. Grabskiego podał się do dymisji, Zjednoczenie Mieszczańskie wysunęło p. inż. Stefana Przanowskiego.

f.

Aprowizacja a reforma rolna.

Niedawno zamieściliśmy wiadomości o parcelacji majątków w myśl reformy agrarnej. W związku z parcelacją znajduje się aprowizacja kraju. Wiemy wszyscy, że dziś już brak jest nam artykułów pierwszej potrzeby. Widmo głodu wtedy ustąpi, jeśli podniesiona będzie produkcja rolna w tym stopniu, że będzie mogła kryć nasze potrzeby aprowizacyjne. Niezbędnym więc punktem wyżywienia kraju, odrodzenia naszego życia gospodarczego zjawia się konieczność podniesienia rolnictwa. Temu to dzisiaj sprzeciwiać się zaczyna doktrynersko pomyślana reforma rolna, którą się obecnie wprowadza w życie.

Na zebraniach powiatowych komisji ziemskich, w których głos przeważający mają przedstawiciele drobnej własności i organizacje bezrobotnych, a zatem ludzie bez należytych kompetencji do rozstrzygania zagadnień gospodarczych są układane listy majątków, które według komisji mają ulec rozparcelowaniu, będąc przymusowo wykupionymi. Powiatowe komije przeznaczają do parcelacji nietylko złe, ale i majątki znajdujące się w wysokiej kulturze rolnej. Jeżeli wnioski powiatowych komisji będą zatwierdzone przez ziemskie komisje okręgowe, gdzie również kwalifikują majątki jednostki mało do tego przygotowane i przytem z żywiołów bezprzecznie zaś interesowanych, to nastąpi wskutkach znaczne obniżenie się kultury agrarnej, a w ślad zatem stan aprowizacji nie będzie mógł się podnieść.

Ze statystyki przedwojennej plonów w mniejszych i większych gospodarstwach widać, że produkcja w gospodarstwach większych jest o 20 do 30 proc wyższa w porównaniu z plonem gospodarstw mniejszych. Dziś dzieje się to samo. Oddawanie majątków dobrze zagospodarowanych w ręce, tych, którzy nie są zdolni utrzymać wysokość otrzymywanych dotąd plonów obniży wydajność zboża. Tego rodzaju postępowanie tem szkodliwsze jest, że we wschodniej części kraju znajdują się olbrzymie obszary odłogów, które jaknajprędzej uprawić i obsiać potrzeba. Tamby należało przedewszystkiem skierować ruch parcelacyjny, Oddawanie majątków, będących w dobrym stanie, pociągnie z kolei za sobą u właścicieli folwarków przeznaczonych na parcelację, zaniechanie wkładów, inwestycji, i wogóle wydatków na prowadzenie gospodarstwa To samo dziać się będzie w majątkach, które będą okrawane do rozmiarów przewidywanych przez ustawę.

Wobec takiego dylematu musimy przyjść do smutnego przekonania, że polepszenia aprowizacji kraju nie należy się spodziewać a dalej, że reforma agrarna, pociągająca za sobą miljonowe wydatki, obciąży skarb, który będzie musiał być przygotowany na zakup zboża z zagranicy i sprowadzenie go do kraju.

Przy dzisiejszym stanie finansowym naszym są to trudności i ciężary pogarszające naszą sytuację krajową.

m—ski.

Ilość bezrobotnych w Polsce.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje:

Podług danych zbieranych perjodycznie przez Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy, ogłasa ilość bezrobotnych na terytorjum b. Królestwa Kon-

gresowego i b. Galicji Zachodniej wynosiła w pierszych dniach listopada około 45,000 osób. Do liczby tej nie zostało włączone województwo Białostockie, w którym Urzędy przerywały swą pracę z powodu inwazji i dotychczas jeszcze danych o rynku pracy nie zdążyły zebrać i nadesłać, brak również danych dla samej Warszawy.

Z ogólnej tej liczby na poszczególne województwo wypada:

Na Wojew. Warszawskie około 8,200 bezrobotnych, na Wojew. Łódzkie około 18,200 bezrobotnych, na Wojew, Kieleckie około 8,400 bezrobotnych, na Wojew. Lubelskie 3,660 bezrobotnych, na Wojew. w Małopolsce około 2,400 bezrobotnych.

Głównym ośrodkiem bezrobocia jest, jak widać z tego Łódź i jej okolice przemysłowe.

W województwie Kieleckiem -Ostrowiec z ilością bezrobotnych około 2,500 bezrobotnych.

Stan rynku w porównaniu z wrześniem, uległ poprawie, na początku bowiem września ilość bezrobotnych wynosiła, podług danych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy, na tem samem terytorjum około 60,000 ludzi. Stan ten, względnie pomyślny, nie zdaje się jednak być zjawiskiem trwałym i wobec rozpoczętej demobilizacji należy oczekiwać pogorszenia stosunków na rynku pracy w kraju.

Z Sejmu.

W sprawie uruchomienia przemysłu.

WARSZAWA. (P.A.T.) Interpelację wniósł między innemi poseł Sudoła w sprawie bezprawnych rekwizycji ziemniaków w Małopolsce, oraz posłowie P.P.S. w prawie zwalniania akademików z wojska. W pierwszem czytaniu odesłano do komisji ochrony pracy ustawę o zmianie artykułów 6. 7 i 14 ustawy o załatwieniu zatargów zbiorowych między pracownikami rolnymi!

Przystąpiono do wniosku nagłego Rudnickiego w sprawie uzupełnienie ustawy w przedmiocie udzielenia gwarancji skarbu państwa do sumy 5 miljonów marek na ulgowe pożyczki dla średnich przemysłowców, rzemieślników oraz ich organizacji twórczych.

Poseł Rudnicki: Chodzi o to, aby Sejm upoważnił rząd do przyjęcia gwarancji skarbu państwa na sumę 150 miljonów marek za pożyczki ulgowe, gdyż kredyt 50 miljonów został wyczerpany. Mówca proponuje przedłużyć termin amortyzacji z trzech lat na 10 lat.

Wniosek nagły związku ludowo-narodowego o pomoc państwa dla wydawnictw naukowych i prac naukowych odesłane w pierwszym czytaniu do komisji skarbowo-budżetowej.

Następnie przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu ustawę o zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w niektórych okręgach sądu apelacyjnego lwowskiego.

Następnie poseł Brun referował sprawozdanie komisji skarbowo-budżetowej o ustawie w przedmiocie przyznania obligacjom Towarzystwa kredytowego przemysłu polskiego gwarancji skarbowej, oraz uproszczonego ściągania należności rzeczonego Towarzystwa.

Poseł Wejdaliński (Narodowego Zjednoczenie Ludowe): Stronnictwo mówcy nie liczy na rychły przewrót społeczny, lecz będzie popierało dążenia do wzmożenia pracy przemysłu, zwalczając przywileje i etatyzm. Rolnikowi potrzebny jest przemysł ojczysty, gdyż wydatki państwowe spadną całym ciężarem na barki rolnictwa, jeżeli częściowo tych wydatków nie będzie mógł podźwignąć przemysł.

Poseł Psiecki (Polskie Stronnictwo Ludowe) oświadcza, że stronnictwo jego głosować będzie za ustawą, aczkolwiek nie wierzy, by dała ona te wszystkie dobrodziejstwa, o których wspomina, należy ją jednak traktować jako pierwszą próbę uruchomienia przemysłu. Mówca zgłasza do rozolucji poprawkę, zmierzającą do zabezpieczenia interesów skarbu. Poseł Stapiński: Trzeba się zastanowić czy nasz projekt nie przekracza naszej zdolności kredytowej. Chodzi o sumę 40 miljonów marek. Polska nie może przyjąć tego zobowiązania. Rząd nie zabezpieczył sobie wpływu na instytucje, które będą korzystać z tego kredytu. Należy ustawę odesłać rządowi, aby swój wpływ zabezpieczył.

W głosowaniu odrzucono wniosek posła Stapińskiego, aby sprawę odesłano do komisji aż do mianowania nowego ministra skarbu. Ustawę przyjęto en bloc w drugiem i trzeciem czytaniu. Przyjęto również rezolucję komisji wraz z dodatkiem posła Osieckiego.

Pos. Zygmunt Sayda referował następnie sprawę zawieszenia postępowania sądowo-karne przeciw posłowi Wilczkowiakowej. Sejm przychylił się do propozycji mówcy.

Z Górnego Sląska

Ministrowie ententy a G. Sląsk.

PARYZ (tel. wł.) Według Havasa sprawa plebiscytu znajdzie się między sprawami, które będą rozpatrywane w Londynie przez prezyd. ministrów Francji i ministra włoskiego Sforzę oraz Lloyda Georg'a.

Głosyją tylko mieszkańcy G. Sląska?

GENEWA (tel. wł.) Jak donosi „Echo de Paris" wniosek złożony Radzie ambasadorów ażeby liczbę uprawnionych do głosowania ograniczyć biorąc pod uwagę tylko osoby zamieszkałe na G. Sląsku —złożony został przez Francję. I gen. Le Rond wypowiedział się w tym sensie a przypuszczać należy, że pozostałe mocarstwa zgodzą się na wniosek Francji.

Liga narodów gwarantować musi prawa narodowe.

GENEWA, (tel. wł). „Temps" i „Journal" w sprawie plebiscytu na G. Sląsku donoszą, że zdaniem Rady ambasadorów gwarancja co do języka i praw narodowych dla ludności, biorącej udział w plebiscycie, niezależnie od wyniku plebiscytu, poparte będą być musiały przez autorytet Ligi Narodów.

Teatr narodowy.

KATOWICE. Na G. Sląsku został utworzony pod kierownictwem p. Cepnika teatr narodowy. Na pierwsze przedstawienie poszły „Damy i Huzary", z kolei Kościuszko pod Racławicami. Zespół teatru liczy kilkadziesiąt osób.

Nowy związek przeciw plebiscytowi.

WROCŁAW (wł). We Wrocławiu powstała nowa niemiecka organizacja dla akcji plebiscytowej na Górnym Sląsku pod nazwą „Schlesischer Heimatsdienst". Jest to związek pięciu największych śląskich niemieckich partji politycznych.

Konferencja pokojowa w Rydze.

RYGA (wł.) Dnia 24 b. m. komisja nie odbywała posiedzeń. Zapowiedziane na ten dzień posiedzenie do spraw wymiany jeńców odwołano. Powodem było to, iż nie zdążono przygotować wniosków do dyskusji. Naogół wydaje się niemożliwem odbywanie codziennych posiedzeń, a te z uwagi na brak czasu dla należytego przygotowania projektu. W przyszłości posiedzenia odbywać się będą zapewne co drugi dzień.

Rząd Kowieński a Wileńszczyzna.

RYGA (wł.) Z Kowna donoszą: Rząd kowieński oświadczył, iż nie zacznie nigdy rokowań bezpośrednich z Zeligowskim. Natomiast gotów jest wszcząć rokowania z rządem polskim uważając je jako dalszy ciąg konferencji suwalskiej. Rząd kowieński żądać będzie przywrócenia status quo w sprawie wileńskiej, czyli oddania Wilna. Komisja kontrolująca z ramienia Ligi Narodów zwróciła się do rządu kowieńskiego z żądaniem zdemobilizowania armij. Żądaniu temu rząd kowieński odmówił, czyniąc wykonanie jego zależnem od przeprowadzenia demobilizacji armji polskiej

Czy nowe zaburzenia w Galicji Wschodniej?

WARSZAWA (wł.) W Galicji Wschodniej, gdzie skupiło się 15000 rozbrojonych Ukraińców i Rosjan widnieje niebezpieczeństwo zaburzeń ukraińskich. Wojska nasze wzięły przy rozbrajaniu około 6000 koni i 1500 podwód z towarem, pochodzącym z rozbojów i kradzieży.

Liga Narodów, Anglija a Niemcy

Anglija za przyjęciem Niemiec do Ligi.

LONDYN (wł.) „Daily Chronicle", pismo zbliżone do Lloyd George'a, ponownie w artykule naczelnym omawia konieczność przyjęcia Niemiec do Ligi Narodów.

Bułgarja nie przyjęta do Ligi.

GENEWA (wł.) Komija V Ligi Narodów rozpatrywała wczoraj przyjęcia Bułgarji do Ligi Narodów. Poseł bułgarski był w tej sprawie wysłuchany w Bernie przez komisję. Komisja uchwaliła odroczyć przyjęcie Bułgarji do Ligi Narodów na czas nieograniczony, gdyż Bułgarja nie daje dotąd żadnych rękojmi.

Trwanie sesji Ligi.

BAZYLEA (wł.) „Baseler Nachrichten" donoszą z Genewy, iż istnieje możliwość przedłużenia sesji Ligi Narodów poza Nowy Rok z przerwą na święta Bożego Narodzenia. Z drugiej strony jednak jest tendencja, aby prace ukończono do świąt.

Czesi aresztują Polaków na Sląsku Cieszyńskim.

OSŁOWA (wł.) W poniedziałek dokonano rewizji w mieszkaniach polskich nauczycieli.

Bojowcy czescy zapowiadają wyrzucenie z urzędu polskiego dziekana w Lutyni, albowiem sprowadzili już księdza czeskiego.

W Orłowej odbyły się aresztowania młodzieży polskiej. Aresztowano 60 osób.

Francja—Europa Wschodnia.

BAZYLEA (wł.) Nowy rozkład pociągów francuskich przewiduje znów trzy nowe połączenia przejściową z Europą Wschodnią z pominięciem sieci kolejowej niemiechkiej. Pociągi te urochumionych przez terytorjum szwajcarskie i austrjackie.

Pogladowanie Polaków.

BYDGOSZCZ. (wł.) „Dziennik Bydgoski" donosi: Władze niemieckie w Brunświku wydały rozkaz opuszczenia miejsc zamieszkania wszystkim polakom z powodu ich przynależności państwowej do Polski. Niemcy wypowiadają we wszystkich majątkach służbę Polakom, wobec czego ujawnia się już w chwili obecnej masowa imigracja z tych okolic do Polski.

Prawo głosowania dla kobiet.

BERLIN (wł.) Pruska izba deputowanych uchwaliła 240 głosami przeciwko 60 dodatek do ustawy wyborczej, przyznający kobietom równe prawa wyborcze. Wniosek w sprawie praw wyborczych dla podoficerów i żołnierzy został odrzucony.

Podział majątku Gdańska.

GDAŃSK. (wł.) Do Gdańska przybędzie międzynarodowa Komisja, która w myśl decyzji Rady ambasadorów dokona podziału dawnej własności niemieckiej w Gdańsku między Gdańsk, a Polskę. Komisja składa się z przedstawicieli Francji, Włoch i Anglji. Od podziału wyłączony jest tylko majątek kolejowy i portowy.

Kapit amer. a Niemcy.

BDRLIN. (wł.) „Berliner Tageblatt" donosi, że amerykański syndykat z kapitalistami jak Morgentau, Morgan i Camontadzie Niemcom kredytu na 2 milijardy dolarów. Kredyt tak wysoki pomógłby tylko uregulować finanse niemieckie podnieść walutę i umożliwiłby kapitalistom amerykańskim rzucić na rynek niemiecki wielkie zapasy bawełny, zboża, żywności i rozmaitych surowców, które teraz w magazynach marnieją. Chodzi więc kapitalistom amerykańskim, mianowicie żydom o interesy i handel. Czekają tylko na odpowiedź niemieckiego rządu.

Francja a Sowiety.

PARYŻ „PAT". Wbrew interpretacji, jaką opatrzyły niektóre dzienniki ostatnią deklarację prezydenta ministrów francuskich drzep ,komisją izby deputowanych do spraw zagranicznych, należy zaznaczyć, że premier, jak oficjalnie komunikują, w całości zachowa stanowisko poprzedniego gabinetu w sprawie stosunku Francji do Rosji Sowieckiej.

Gen. Rózwadowski pozostaje.

WARSZAWA. „PAT" Naczelne Dowództwo wojsk polskich nadesyła nam następujący komunikat W ostatnich dniach ukazała się w dziennikach Wiadomość o rzekomym ustąpieniu Gen. Rozwadowskiego, jako szefa sztabu generalnego wiadomość ta niema żadnej słusznej podstawy gen. Rozwadowski dalej pełni swą funkcję i, jak nas informują ze strony rządu sprawa zmiany szefa sztabu generalnego w chwili obecnej nie jest rzeczą wskazaną.

Francja i Anglja nie mogą się rozbroić.

BAZYLEA (wł) „Beseler Anzerger" donosi z Genewy: Rozbrojenia armji sprzymierzonych ze strony francuskiej i angielskiej uważane jest obecnie za niemożliwe. W sprawie ormiańskiej dotychczasowe kroki Ententy wykazują maskową rezygnację.

Japonja grozi Ameryce.

ROTERDAM (tel. wł.) „Manchester Guardian" donosi z New-Yorku: Z Tokio nadchodzą wiadomości że prasa japońska prowadzi niezmiernie ostrą wojowniczo-wrogą kompanję przeciw Ameryce. Na skutek powiększenia budżetu amerykańskiej fjoty gazety w Tokio zamieszczają artykuły podkreślające ekspansyjną politykę Ameryki w stosunku do Azji Wschodniej.

Plan zemsty irlandczyków zdemaskowano.

LONDY (tel wł.) Pomiędzy papierami, które skonfiskowano u sinnfeinistów, znajdują się m. i. plany całkowitego zniszczenia fundamentów doków w Liwerpolu. Doki te, za pomocą 800 funtów materjałów wybuchowych, miało wysadzić w powietrze 22 inżynierów i 75 ludzi, nie licząc pozostałych 20 współdziałających spiskowców. Wybuch miał nastąpić w 21 różnych punktach a plan zamachu obejmował również wejście do doków i przewidywał zniszczenie pomp i centrali elektrycznej. Krok ten spowodowany został rozpaczliwą decyzją sinnfeinistów.

Ruina gospodarcza Niemiec.

BERLIN (tel wł.) Na posiedzeniu frakcji tak zw. nowych komunistów Rady Miejskiej berlińskiej przedstawiono rozpaczliwe i katastrofalne położenie gospodarcze stolicy Niemiec. Berlinowi grozi kompletny upadek i krach, jeżeli państwo nie użyje wszystkich środków, celem uratowania stolicy od katastrofy. Jeden z radnych zakomunikował, że w 60-ciu z górą miastach długi przeniosły dochody o 150 proc.

Francja a Sowiety.

WIEDEN (wł,) Pisma wiedeńskie donoszą z Paryża Gabinet francuski uznał de facta rząd sowietów. Natomiast kwestja prawneuznania zależąj jest od tego, czy Rosja uzna długi francuskie.

Zniesienie Centrali Dewiz

ŁODZ (tel wł) Wśród sfer finnasowo-przemysłowych rozeszła się wczoraj pogłoska, jakoby Centrala Dewiz w Warszawie została zwinięta. Należy oczekiwać urzędowego potwierdzenia tej wiadomości

Sprawy robotnicze.

Z Koła i Nowo - sieleckiego Stow. robotn. chrześc. w odpowiedzi na uwagi jednego z robotników, zamieszczone w ubiegłą niedzielę, otrzymujemy co następuje;

Mamy w Zagłębiu Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich. Co te Stowarzyszenia robią nic nie wiadomo. Nie słychać nic ani o ich życiu kulturalno - oświatowem, ani politycznem, ani o trosce o byt ekonomiczny i polepszeniu warunków życia robotniczego.

Spieszymy na powyższe uwagi, odpowiedzieć, Koło Sieleckie pod względem kulturalno-oświatowem, urządzało w ciągu br. kilkakrotnie odczyty dla swoich członków. Odbywały się zebrania informacyjne, urządzano zabawy. Jest czynna czytelnia, z której wypożyczane są pożyteczne książki zupełnie bezpłatnie prenumerowane były przez czytelnię 2 pisma miejscowe i 2 zamiejscowe oprócz organu własnego. Jest zorganizowane Koło Amatorskie, które w najbliższych dniach będzie dawać przedstawienia— Zorganizowany jest również chór. W życiu politycznem co prawda nie braliśmy czynnego udziału, lecz są czynione starania od kilku miesięcy i w najkrótszem czasie zaczniemy pracować. Co zaś do życia ekonomicznego został założony sklep współdzielczy urządzona była kwesta dla robotników we Frysztacie. zostały zorganizowane i już funkcjonuje, Związki Zawodowe Robotników Chrześcjańskich, które zapewniają robotnikom obronę prawną, zapomogi podczas strajku i wszelką pomoc jaką robotnikowi potrzebna w obronie przed wyzyskiem

A więc pracujemy i chcącym na tympolu pracować udzielamy informacji i pomagamy. nie rozgłaszając skromnej naszej roboty, wychodząc z założenia mniej krzyku. a więcej pracy Tegoco robimy szumnie nie ogłaszamy bo to nasza zasada, mniej krzyczeć, więcej pracować A szanownego robotnika który pisał powyższy prosimy żeby przybył do nas to się dowie co robimy, a jeżeli gorliwy to się i dla niego praca znajdzie

pozostajemy z poważaniem
Stow. Rob Chrz Koło Sieleckie
Zarząd.

Sprawy kolejarzy.

W różnych o środkach pracy kolejowej zdarzały się wypadki obstrukcji Wypływają one stąd, iż zobowiązania rządu nie zostały jeszcze wykonane, jak naprzykład:

Aprowizacja kolejarzy jest w stanie jaknajgorszym. Wiele stacji kolejowych wcale nie dostaje mąki. Ministerium aprowizacji dłużne jest kolejarzom za wrzesień i październik 1160 wagonów zboża, których nie dostarczyło kooperatywom kolejowym zorganizowanym przez samych kolejarzy. Dany zaś tym kooperatywom kredyt na zakup zboża poza granicami kraju jest zupełnie niewystarczający.

Wczoraj przerwali pracę pracownicy warsztatów głównych na dworcu Warszawa Wschodnia, Strajk na tle ekonomicznym ma przebieg spokojny.

Pracownicy warsztatów głównych na stacji Praga, po krótkiej naradzie przystąpili do pracy.

Bandytyzm we Wschodniej Małopolsce.

Bandytyzm we Wschodniej Małopolsce przybrał potworne rozmiary i stał się okrutną plagą dla miejscowej ludności. Połać tego kraju nawet w spokojnych czasach nie była wolna od band zbójeckich, zabierających bezkarnie mienie ludzkie. Cóż dopiero w obecnych czasach rozpanoszenia się hajdamaczyzny i wobec rozbrajania cofających się wojsk petlurowskich, bandy zbójeckie wzrosły w silnie zorganizowane szajki. Niedawno w powiecie sanockim szajka, składająca się z 4 zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w karabiny i rewolwery, napadła w nocy, we wsi Klimkówce na dom Józefa Panasa, Bandyci, wybiwszy szybę w oknie, usiłowali wtargnąć do mieszkania, lecz odstraszeni przez gospodarza domu zbiegli.

Następnie ci sami bandyci udali się w tej wsi do domu Anny Kilarowej. Zagroziwszy posiadaną bronią zażądali od niej wydania pieniędzy i sami przystąpili do przeszukania mieszkania. Nic nie osiągnąwszy zbiegli w stronę Iwonicza. Tutaj napadli na dom karczmarza Antoniego Jakubowicza. Z podwórza, przez okno, strzelili do mieszkania i tu zranili Jakubowicza lekko w brzuch i jego córkę Jadwigę w głowę. Wpadli też zaraz do mieszkania, jednak zostali spłoszeni, zdążyli tylko zrabować 2 pary spodni, wartości 1,000 mk.

Przez wybicie 3 szyb wyrządzili stratę 150 mk. Dalej udali się do Rogów, gm. Krosno, gdzie usiłowali wtargnąć do Kółka Rolniczego, lecz spłoszeni przez stróża nocnego, uzbrojonego w broń palną, zbiegli do pobliskich lasów. Następnej nocy wspomniani bandyci napadli na wieś Wrocance, pow. Jasłowskiego, i zrabowali z dwóch domów Marji Topolskiej i Antoniego Kuszy kilkadziesiąt tysięcy gotówki. Bandytów dotychczas nie ujęto. Ubrani jedni z nich byli po cywilnemu, a drudzy na wpół po wojskowemu.

Jedzie szwadron szwoleżerów.

(obrazek).

Jedzie szwardon szwoleżerów, szeroka droga, kurz, gorąco... Zdaleka widać wieże kościoła we Włodzimierzu Wołyńskim, z boku wspaniałe łąki kwietne czerwienią się makami, błyszczą chabrami i jakąś jakby stalą, a dalej... na widnokręgu biało, jakby wielkie stado mew usiadło między barwnemi kwiatami... Stach pyta Antka:

— Antek, tyś tu już bywał, co się tam tak bieli i razem błyszczy zdala?

— Nie wie pani Dać to kość... jeszcze z 16 go roku. Tam stałae okopy i druty kolczaste bez końca, może 20 orutowań. Tamte bidoki, co im kazano atakować, nadzieli na nich okrutecznie, no i ostały tam ich ciała. Dzikie zwierzęta i ptactwo porządek z ciałem zrobiło, a kości ostały bez krześcijańskiego pogrzebu. Bez te odrutowania, to i nikt nie mógł tam zanijść, aby ich pozbierać. I powietrze było morowe. I tak to ostało.

— Ola Boga! wołał Zbyszek... pojedźmy tam zobaczyć.

— Można, będziemy mijali.

— Ja wezmę jaką czaszkę na pamiątkę — zawołał Danuś.

Podjechali... porucznik skomenderował: wolno; ten i ów skoczył z konia oglądać to pełne grozy i poezji pobojowisko. Jak okiem sięgnąć, wszędzie zagrody druciane, a między niemi przebój na roślinność, moc kwiatów i biel kości.

Wszystko oświecone jaskrawem lipcowem słońcem. Czaszki duże i grube, smukłe i zgrabne leżały nareszcie w zgodzie i harmonji. Danuś zaczął grzebać między kośćmi i znalazł jakiś pierścionek: dwie ręce złączone,

Chłopcy sposępnieli, zaczęli wzdychać. Porucznik, czujny baczny, przyjaciel młodzieży; no i już doświadczony człowiek całe 24 lata mający zobaczył ten niepożądany nastrój i zakomenderował: „Na koń!". A gdy już na nich siedzieli, zaczął im serdecznie tłumaczyć:

— To wszystko jedno, czy tak, czy owak do snu wiecznego utulisz głowę, grunt, aby spełnić obowiązek, jak dziadowie spełniali i oddać życie Ojczyźnie jak na dziś i swoje zawoła. A teraz, chłopcy, zaśpiewajcie:

— Panie poruczniku, a może lepiej wszyscy razem zmówmy „Wieczny im odpoczynek..." Nie wiadomo kto i kiedy nam powie.

Dobrze, zmówmy, ale cicho... bo nie trzeba się rozrzewniać.

Okryły się głowy, znieruchomieli chwilę... potem tentet koni, kurz i słońce takie gorące lipcowe wypiło wilgoć z oczu.

J.N.

O naszych kupcach.

Kilka dni temu odbyła się konferencja kupców z racji przyjazdu do Sosnowca delegata Stow. Kupców Polskich w Warszawie.

Jak nasi kupcy interesują się swoimi organizacjami, świadczy liczba uczestników zebrania, która byłaby bardzo znikomą, gdyby nie przedstawiciele drobnych przemysłowców i rzemieślników, którzy uratwali honor kupców stawiając się również na konferencję.

Delegat warszawski, p. Schmidt, mówił wiele o fatalnem położeniu kupca polskiego. Użalał się na brak kredytu dla kupców, na b. wysokie podatki, rozkładane nierównomiernie i nieopatrznie przez odnośne urzędy skarbowe, które, dzięki nieznajomości stosunków kupieckich, leżą wielkim ciężarem na barkach kupieckich i przemysłowych w czasie, gdy producent rolny a szczególnie chłopi i posiadacze większych obszarów ziemi opodatkowani są nieproporcjonalnie gorzej w stosunku do osiąganych przez nich zysków,

Prelegent przytoczył kilka humorystycznych przykładów, jakie skutki mają opodatkowania płatników na podstawie tego „co o danym osobniku mówią ludzie", lub jak „opiniuje o nimkomisja rzeczoznawców".

Oto np. posiadacz modnego kapelusza parasola i maszynki do pisania czy do... włosów, opodatkowany zostaj podatkiem od zysków wojennych, sięgającym setek tysięcy, gdy tymczasem ci, którzy dorobili się na wojnie znacznych fortun —płacą śmiesznie małe podatki,

Delegat może nawet zbyt dosadnie krytykował nasz biedny Rząd, zarzucając mu zbytni etatyzm i austrjacki system w kollektywnem załatwianiu spraw handlu drogą większości głosów przedstawicieli rządu, nieznających się zupełnie na sprawach kupiectwa, nie orjentujących się w zagadnieniach życia bieżącego i potrzebach handlu.

Prelegent podkreślił też, że czynniki rządowe aż nadto przejęły się systemem austrjackim, wskutek czego machina państwowa tonie w błocie formalistyczno — biurokratycznem.

Mówiąc o potrzebie organizacji kupiectwa polskiego sprawozdawca podkreślił brak zainteresowania się kupców polskich, a szczególnie na prowincji, tą sprawą.

Zaznaczył przytem, że kupiectwo żydowskie w kraju bierze się inaczej do dzieła. W samej Kongresówce tylko istnieje organizacja tego kupiectwa, licząca 80 000 członków z budżetem przeszło 20-to miljonowym

Mówca podkreślił że fatalne skutki może mieć takie desinteressement kupców polskich w w sprawach ich obchodzących tembardziej, że oprócz central rządowych, zabijających wolny handel i konkurencję, oprócz rozwoju handlu żydowskiego, kraj zalewany jest kapitałami państw obcych, które zakładają wielkie spółki, towarzystwa handlowe, otwierają na każdym kroku składy i oddziały firm, sprowadzając towar z zagranicy, którego cena wyklucza możliwość konkurowania z nimi firm krajowych.

Jeżeli śpiączka kupców potrwa tak dalej, kupiectwo polskie zagrożone będzie ruiną bowiem szczególnie drobni kupcy na prowincji, będą musieli zwinąć interesy.

Dlatego też konieczną jest organizacja, zrzeszanie się. Koniecznym jest udział kupców w pracach Sejmu (dotychczas dzięki obojętności, kupcy nie mieli tam swoich przedstawicieli), w prawodawstwie, konieczna jest, by Wiceminister Handlu i Przemysłu był przedstawicielem kupiectwa

Koniecznem jest, by kupcy oświecali się coraz bardziej w sprawach własnych, społecznych i narodowych, by przestrzegali uczciwość w handlu, prostowali czynem złą opinję o kupiectwie polskiem w społeczeństwie

będąc w kontakcie z prasą i popierając własną prasę a nadewszystko by organizowali się w instytucjach zawodowych.

Prelegent postawił zarzut kupiectwu Zagłębia, iż pozwoliło na to, że „Iskra" dzięki trudnościom wydawniczym i z braku poparcia ze strony społeczeństwa dla prasy prowincjonalnej upadła i przeszła w ręce obce (drukarnia) w czasie gdy mogło ją kupić kupiectwo Zagłębia, stwarzając z niej swój organ. Koniecznem jest tworzenie oddziałów Stowarzyszenia Kupców na prowincji, urządzanie zebrań dyskusyjnych, zainteresowanie ogółu społeczeństwa sprawą handlu itd.

Jako postulaty kupców w czasie dyskusji, w której miejscowi kupcy uskarżali się na ucisk i niezrozumienie zadań i interesów kupca ze strony czynników rządowych postawiono:

1) Wprowadzenie wolnego handlu, 3) Zniesienie central i urzędów krępujących wolny handel i konkurencję. 4) Sprawiedliwy rozdział podatków, 5) Udział kupców w prawodawstwie i rządzie przez wprowadzenie większej ilości przedstawicieli do Rządu i Sejmu). 6) Zniesienie ograniczeń, utrudniających rozwój polskiego kupiectwa i handlu (monopole państwowe), 7) Uznanie Stowarz Kupców jako półurzędowej instytucji państwowej.

Prelegant kończąc swe sprawozdanie, zaprosił obecnych kupców na mający się wkrótce odbyć zjazd kupiectwa Polskiego w Warszawie i jeszcze raz wezwał do organizowania się. Zaznaczył przytem, że stolica dała już przykład organizacji, wchodząc w kontakt z kupiectwem polskim w Ameryce, stwarzając przy Stow. Kupców wiele pożytecznych instytucji, biuro porad dla kupców, rozszerzając czynności Banku Kupiectwa Polskiego, operującego już dziś b. wielkim kapitałem itd. itd.

Kupcy sosnowieccy, po wielu żaleniach, skargach i zarzutach, wypowiedzianych pod adresem władz rządowych, wysłuchali w skupieniu prelekcji delegata, pokiwali głowami i ulżywszy sercu — rozrzewnieni poszli na kolację...

Jak się wezmą do pracy, zobaczymy w niedalekiej przyszłości...

Witalis

Pewna młoda osoba.

pragnąc zadowolnić swoje ambicje szlachetne w kierunku pracy dla Ojczyzny, zamierzyła z całą gorliwością dobrej Polki podjąć się energicznej agitacji wśród obywateli na rzecz miejscowego Komitetu Plebiscytowego, któremu potrzebne są duże fundusze. W związku z agitacją nadesłała list, w którym gorliwie nawołuje miejscowe społeczeństwo do składek na rzecz Kom. Pleb już to na rachunek Kom. Pleb. w P.K. Kas. Poż. już to w Banku Handlowym pod hasłem:

PLEBISCYT ZBLIŻA SIĘ!

2491

Dwa wieki.

Młodość, nim zbryzga ją życie
Stekiem szarzyzny i blagi—
Stanąć do walki na szczycie
Rwie się z nadmiarem odwagi.

Zwodną przeplata nadzieją
Zmienny rezultat swych czynów:
Marzy, że skronie odzieją
Wieńce wspaniałych wawrzynów...

Giną sadzone misternie
Szczepy nadziei i płonki..
Wawrzyn zamienia się w ciernie,
Zamiast hetmanów— są pionki.

Starość przyszłości nie ceni,
W przeszłość zwrócone ma oczy,
Wiązkę wybladłych promieni
Węzłem wspomnienia jednoczy.

Znów więc we wspomnień tych światku
Nuta ułudy prym trzyma:
Róża się w każdym śni kwiatku,
Karzeł wyrasta w olbrzyma

Stefan Krajewski

Od Administracji.

Szanownych abonentów, którzy zalegają w opłacie Kurjera, prosimy o łaskawe uregulowanie zaległych rachunków.

Ciężkie warunki wydawnicze zmuszają nas do pobierania w przyszłości opłaty za prenumeratę Kurjera z góry.

Kto zaś do 1 go grudnia rb. nie ureguluje zaległych rachunków temu będziemy zmuszeni wstrzymać wysyłkę gazety.

Kronika.

— Rocznica listopadowa wypada w poniedziałek t.j. jutro. Wiekopomną tę chwilę uczci kraj cały należycie. Szczególnie zaś młodzież nasza winna o niej pamiętać. Przypuszczamy, że władze miejskie, organizacje, związki i instytucje oraz korporacje Zagłębia znajdą należyty sposób święcenia rocznicy bohaterstwa polskiego i czynu wyzwoleńczego naszych przodków.

— Z za kulis szpitalnictwa Dowiadujemy się, że szpital wojskowy „Frydrychówka", który jako tako przypominał jeszcze szpital dzięki niestrudzonej pracy pań z Koła Polek i nadzwyczajnej sumienności, rekrutujących się prawie z pośród lekarzy Sosnowca przedstawicieli medycyny, pod względem gospodarczym coraz więcej zaczyna naśladować stosunki panujące w państwie klasycznej anarchji.

Nie mówimy już o tem, że jeżeli się chce połączyć ogromnie nieudolnie prowadzoną pracę kulturalno-oświatową ze sprawami gospodarczemi z zakresu stajennem (biedne te konie, to choćby najgenialniejszy „kierownik", zajęty zresztą studjami nad sprawą, erotyczną i problematami celibatu, nie wynagradzany przez Rząd nic tu nie poradzi. Jednakże nie trzeba zrażać chociażby innych do pracy i zniechęcać ludzi czyniąc zgorszenie.

— Kurs dla pracowni aptekarskich. Przy wieczornej Szkole Dokształcającej Zawodowej dla dziewcząt pracujących Koła Mistrzyń przy U S Zgromadzenia Krawców m. st. Warszawy (Chłodna 27) został otwarty specjalny kurs pracow. aptekarskich. Program obejmuje następujące przedmioty; arytmetykę, język polski, księgowość, chemję, botanikę, hygienę, i łacinę. Wykłady odbywają się co dziennie (a wyjątkiem soboty, od 7-9 wieczorem. Opłata wynosi 10 mk. miesięcznie.

— Przyszła kreska na... p. Kryskę Dopóty dzban wodę nosi — póki mu się ucho nie urwie. Dowiadujemy się że komisarz I go komisarjatu policji w Modrzejowie zawieszony został w czynnościach służbowych za nadużycia w zakresie służbowym.

Dochodzenia w tej sprawie prowadzi, znany z energji obecny komendant policji powiatowej p. Charlemagne.

Zawieszony w czynnościach p. Kryska należał do zaufanej świty smutnej pamięci b. komendanta Wintuski

O działalności p. Kryski jako komisarza wiele dałoby się powiedzieć jednakże nie będziemy się o tem rozwodzić. Zaznaczyć tylko należy że nie na wiele się zdała reklama i obrona p. K przez pewnego „obywatela", który nie mogąc listu z oświadczeniem że takich właśnie jak p. K. komisarzy nam potrzeba wmieścić w „Kurjerze" zamieścił go „Głosie Pracy"

— Nasze telefony. Od pewnego czasu centrala telefoniczna tak się znieczuliła, że nie odpowiada na żadne alarmy dzwonki pożary i t. p., co jest tym fatalniejsze, że stan naszej sieci telefonicznej ze stolicą nie podają się żadnym opisom. Pisano o tem wiele, pisze się wciąż, ale co może „czynniki wyższe" obchodź.

— Załatwianie interesantów Od kilku dni interesanci zgłaszający się po rozmaite zaświadczenia i dokumenty do tutejszego III komisarjatu P. P. zbywani są oświadczeniami; „jeszcze nie podpisane", „jeszcze nie gotowe" „komisarza niema" „nie zdążył podpisać" „jest chory etc."

Ludziska chodzą cierpliwie czekają, a odpowiedź wciąż jedna i ta sama

Czy tak powinno być?... Od czego w takim razie jest p. komisarz i o ile ten jest chory, dlaczego nie zastępuje go inna upoważniona osoba?...

— Dar Hardinga. Obecny Prezydent Stanów Zjednoczonych p. Harding okazał już swą sympatję dla Polski, składając osobiście na ręce Herberta Hovera 2500 dolarów na cele niesienia pomocy dzieciom w krajach wschodniej Europy a przedewszystkiem w Polsce W przybliżeniu 70 proc funduszów Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego, na czele którego stoi Hover, bywa rozdawanych w Polsce przez Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom To też instytucja ta z radością przyjęła wiadomość o darze Prezydenta.

— Połączenie 2 kooperatyw w Sosnowcu. Dziś dnia 28 bm. o godz. 2 ej popol. odbędzie się w sali Pol. Zw. Zaw na Pogoni nadzwyczajne walne zebranie członków Stowarzyszenia Spożywców w Sosnowcu i Stowarzyszenia „Rzemieślnik" w celu połączenia obu stowarzyszeń i utworzenia jednej kooperatywy pod nazwą „Powszechne Stowarzyszenie Spożywców w Sosnowcu" Platforma do połączenia obu instytucji już została dawno przygotowana co stanowi doniosły objaw w rozwoju ruchu współdzielczego w Zagłębiu Dąbrowskiem.

— Nowy kierownik policji śledczej Dowiadujemy się, że stanowisko kierownika ekspozytury urzędu śledczego na pow. Będziński objął b. zastępca komendanta policji na pow. Częstochowski i komendant szkoły policyjnej przodowników Komisarz Józef Stupnicki.

Nowy kierownik policji śledczej ma być podobno bardzo energicznym i zaslużył sobie na uznanie u ludności częstochowskiej beztronnością i sumiennem wykonaniem obowiązków, mających na celu obronę interesów ludności. Zobaczymy jak się wywiąże z zadania w osławionem i znanem z afer Zagłębiu

— Czytelnia pism W związku z poruszonym przez nas projektem Klubu dla inteligencji domaga się zrealizowania inny projekt, mianowicie czytelni pism. Dzienniki i tygodniki dzisiaj są bardzo drogie W klubie dla inteligencji możnaby założyć czytelnię pism Projekt ten, o ile słyszeliśmy, ma coraz szersze koło zwolenników,

— Przegląd gospodarczy Wyszedł z druku N, 16 „Przeglądu Gospodarczego" organu Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów i zawiera treść bardzo obfitą. (Adres Redakcji „Przeglądu Gospodarczego" Warszawa—Chmielna 2)

— Z Pow. K dy Uzupełn. w Będzinie komunikują nam, w związku z artykułem p. t. „Skutki złego uposażenia urzędników skarbowych", zamieszczonym w Nr. z dnia 18 bm, naszego pisma, że wymieniony w artykule tym Jakób Hochcajt, jako ochotnik żadnego stanowiska w P.K.U. nie zajmował P.K.U o miejscu pobytu Hochcajta nic nie wiadomo, niema bowiem ta K da z nim nic wspólnego.

O ile nam wiadomo, Hochcajt był szeregowcem przy P.K U. ostatnio zaś gdzieś drapnął, dokąd jednakże nie wiadomo.

— Zamknięcie studni. Ponieważ właściciel domu przy ul. Piłsudskiego p. Kazoń zamknął jedyną w podwórzu studnię, pozbawiające mieszkańców wody, lokatorzy tego domu wystąpili z zażaleniem do... Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją.

— Konkurs na broszurę dla Ślązaków. Sekcja Plebiscytowa Polskiego Towarzystwa Pomocy Ofiarom Wojny podaje do publicznej wiadomości, że celem wyznaczenia Sędziów do oceny rozpraw traktujących o korzyściach ekonomicznych z połączenia Śląska Polskiego z Polską zwróciła się z prośbą do Towarzystwa Ekonomistów i Statystyków Polskich w Warszawie o wyznaczenie sędziów konkursowych.

Towarzystwo uprzejmie delegowało do oceny proc. konkursowych p.p. Stefana Dziewulskiego i Edwarda Rosego.

Jednocześnie Sekcja przypomina że ostateczny termin do nadsyłania rozpraw konkursowych Polskiemu Towarzystwu Pomocy Ofiarom Wojny (Szpitalna 6) upływa w dniu 6 grudnia rb., i że nagroda konkursowa przeznaczona przez Sekcję wynosi 4;000 marek.

— Sprawa o kradzież bielizny i ubrań. Sąd Okręgowy w Sosnowcu na posiedzeniu w dniu 22 bm. rozpatrywał sprawę Władysława Cierpisz, Stanisława Bieleckiego i Franciszka Wróblewskiego oskarżonych o kradzież bielizny, ubrań i pościeli w kilku miejscach u całego szeregu mieszkańców miasta, przyczem skradzione rzeczy sprzedawano Elżbiecie Zmysłowej i Antoninie Rzepkowej. Szkody obliczają się na 104 550 mk. Wróblewski został przez Sąd zwolniony od odpowiedzialności. Cierpisz i Bielecki skazani w stali na 3 lata więzienia ciężkiego każdy. Za kupowanie rzeczy kradzionych Zmysłowa i Rzepkowa skazane zostały na 2 lata więzienia i ponoszenie kosztów sądowych.

— Poszukują chrzestnych matek! Plut. Bauner Józef, st. szer. Rauss Stefan, st. szer. Ozdoba Franciszek, szer. Dziurowicz Jan, szer. Włodarczyk Michał, Plut. Fudalewski Franciszek, Wszyscy są telefonistami z 3 go 11 p. p. 7 dyw. p. poczta polowa Nr. 19.

Z teatru.

Dziś popołudniu „Rozwódka", urozmaicona tańcami: wieczorem po raz pierwszy pełna humoru operetka „Cyrkówka" z popisami tanecznymi.

W poniedziałek uroczysty wieczór ku uczczeniu powstania listopadowego; słowo wstępne, hymn narodowy „Halka", tańce polonez, mazur i taniec góralski — złożą się na całość. Dla uprzystępnienia wszystkim wieczoru zniżone specjalnie ceny do minimum.

We wtorek klasyczna opera buffo „Piękna Helena" Offenbacha. Jako nowość reżyserja posiłkować się będzie scenarjuszem Reinhardta i wszystkie sceny, jak i pochody odbywać się będą wśród publiczności na widowni.

W środę premjera znanego autora, lwowianina Leopolda Staffa „Sprzedana" szmat szarego życia bardzo umiejętnie ujęty w 3 akty. Sztuka ta grana na scenach: lwowskiej, krakowskiej warszawskiej pod tytułem „To samo" zyskała sobie ogólne uznanie.

W próbach pod reżyserją Boneckiego głośna sztuka „Prokurator Hallers".

Fruwająca dziewica w Będzinie ukaże się na dzisiejszem wieczorowem przedstawieniu w teatrze Corso; znakomita ta farsa, wywołująca bezustanny śmiech, jest koncertowo grana przez zespół H. Czarneckiego pod doskonałą reżyserją W. Dąbrowskiego.

W nadchodzącą środę repertuar na Będzin zapowiada „Lakmę" francuskiego kompozytora Audran'a.

— 29 listopada. Pamiętny ten dzień dla polaków przypada jutro jako rocznica powstania listopadowego święto całej Polski To też miejscowy teatr w dniu tak uroczystym występuje w szacie odświętnej; komendant Jan Walewski powie o ważności tej dziejowej chwili, poczem zostanie odegrany hymn narodowy, następnie artyści odśpiewają nieśmiertelne arcydzieło polskie Stanisława Moniuszki „Halkę", Tańce: polonez, mazur, góralski dopełnią obfitego programu. Początek o godz. 7-ej i pół wieczorem. Każdy polak pojmujący znaczenie uczczenia dnia takiego winien przybyć, tembardziej, że ceny miejsc zostały zniżone do minimum.

A więc wszyscy jutro w teatrze!

Z Jędrzejowa.

W dniu 13 listopada rb. odbył się w Jędrzejowie w kinie koncert kabaret, a następnie zabawa taneczna w „Świetlicy żołnierskiej". Czysty dochód w sumie 5165 mk. 50 f komitet organizacyjny zabawy przekazał miejscowemu Kołu Polek jako zapoczątkowanie funduszu na Gwiazdkę dla żołnierzy.

Licytacja.

W administracji naszego pisma znajduje się znaleziony w swoim czasie śliczny damski kołnierz skunksowy. Ponieważ pomimo kilkakrotnych ogłoszeń nikt się po niego nie zgłosił, postanowiliśmy kołnierz sprzedać dającemu najwyższą cenę. Osiągniętą sumę przeznaczamy na wpisy szkolne.

Łaskawi reflektanci zechcą się zgłosić do naszej — administracji w godzinach od 9—10 rano i od 6—7 wieczorem.

WAŻNE DLA GÓRNOŚLĄZAKÓW I GÓRNOŚLĄZACZEK!

Rejestracja Górnoślązaków Górnoślązaczek w Sosnowcu dokonywuje się w wydziale Rejestracyjnym Komitetu Plebiscytowego przy ulicy KOŚCIELNEJ Nr. 3 u kierownika szkoły p. Feliksa Ankersztejna. Biuro czynne od 9 rano do 6 wiecz. 2394

Biuro Powiatowego

Komitetu Plebiscytowego

mieści się przy Ekspozyturze Komisarjatu Plebiscytowego Górnośląskiego przy ul. 3-go Maja Nr. 20, gdzie informacji udziela pan poseł W. Sosiński.

Biuro czynne od 8-ej do 1-ej i od 3-ej do 5-ej po południu. 2424

Stowarzyszenie **Spożywców** w Sosnowcu — **Zarządy** — Stowarzyszenie **„Rzemieślnik"** w Sosnowcu

zwołują

w sali Polskich Związków Zawodowych ul. Marjacka Nr. 11

w dniu 28 listopada 1920 r. o godz. 2 po poł.

Walne Zebranie

członków celem połączenia się

w jedno Stowarzyszenie

PORZĄDEK OBRAD:

1) Sprawozdanie komisji porozumiewawczej
2) Ustalenie i zatwierdzenie nazwy Stowarzyszenia
3) Ustalenie wysokości udziałów, wpisowego i djet dla Rady
4) Wybory do Rady i Zarządu
5) Budżet na 1921 r.
6) Wolne wnioski

2420

Staraniem Koła Młodzieży Stow. Robot. Chrześć.
w niedzielę t. j. 28 listopada r. b.
w Sali Polskich Związków Zawodowych na Pogoni
odegrane zostaną sztuki pod tytułem

Zapusty obraz sceniczny w 3-ch aktach ze śpiewami i tańcami przez Domosława, oraz 2384

ROZTRZEPANA KASIUNIA
komedja w 1-ym akcie przez K. Chylińskiego.
Na zakończenie będą odśpiewane kuplety, monologi.
Początek punktualnie o godz. 7-ej wiecz.
25 proc. czystego zysku przeznacza się na Żołnierza Pols

O przysłanie adresów.

Wydział Rejestracyjny Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzplitą Polską, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60, zwraca się z gorącą prośbą do niżej wymienionych osób o przysłanie nam dokładnych adresów. Ze względu na zbliżający się plebiscyt Komitet musi posiadać dokładne adresy wszystkich Górnoślązaków, którzy będą musieli wyjechać na głosowanie.

Pośpiech jest konieczny.

1) Ziora Marjanna ze wsi Kłapaczka
2) Błażytko Tomasz, Hutki
3) Brądel Barbara z Dżbowa
4) Kudlek Rozalja
5) Rajdak Józef
6) Łaskowska Otylja, Częstochowa
7) Gruszczyńska Adela
8) Galardzik Anna
9) Widera Karol
10) Brodzińska Marja
11) Gnieliński Józef, Częstochowa
12) Pawlno Gertruda
13) Jendryska Augustyn
14) Malec Franciszek
15) Konieczny Feliks
16) Stec Edward
17) Piotrowski Józef
18) Licenburger Benjamin z Łubardzi
19) Licenburger Karolina Biała 3.
20) Licenburger Hulda, Łubardu
21) Licenburger Emil
22) Nowak August, Berlin.

2399

ponieważ: 1621

ZORZA jestto jedyna pasta-krem najwyższego gatunku wyrabiana z tłuszczów natur.

ZORZA jest to jedyna pasta przetłuszczona, a nadmiar tłuszczu chroni skórę od pękania.

ZORZA wystarczy używać raz na tydzień, pozostałe dnie przecierając tylko flanelką.

ZORZA najbardziej zeschniętą skórę czyni miękką elastyczną i wielce trwałą.

ZORZA nawet starej, popękanej skórze, po kilkakrotnem urzyciu, nadaje wygląd nowej.

ZORZA chroni skórę od wilgoci i niszczącego działania potu.

Krajowa Wytwórnia Chemiczna

Warszawa, Ogrodowa 46, telef. 187-94 i 288-90

Reprezentant **M. GEYER** Sosnowiec Staresosnowiecka 68

Odciski brodawki i skórę zgrubiałą na podeszwach bezpowrotnie i bez bólu usuwa **„Klawiol"**

wyrob. Farmac. Labor. „Ap Kowalski" w Warszawie Miodowa 1, Sprzedają wszystkie apteki i składy apteczne. 1950.

WAŻNE! **KALENDARZE na rok 1921** WAŻNE!

bloczki duże i małe terminowe, tabliczkowe, książkowe. „Marjański" „Piast" i inne notesowe, **hurtowo i detalicznie** do biur fabryk i kopalń dostarcza

BIURO DZIENNIKÓW i OGŁOSZEŃ

JOZEF HLAWSKI

w Sosnowcu ul. 3 go Maja nr. 4

TAMŻE DO NABYCIA duży wybór: pocztówek, albumów do kart, papeterji, obrazów i żurnali mód. 2246

J. Schabowski.

Dąbrowa, ul. Kr. Sobieskiego 10

Skład maszyn do szycia; broni i rowerów.

POLECA:

Rewolwery, browningi, flowery, pistolety, bronie myśliwskie wszelkiego rodzaju. Sprzedaż nabojów, prochu śrutu. Na składzie maszynki do golenia brzytwy. Reperacja maszyn do pisania wszystkich systemów, broni, maszyn do szycia i rowerów.

Mysłowicka reperacja samochodów -- Garaż

Łizok i Stolecki

Mysłowice. -- Naprzeciw dworca

Wykonywa wszelkie reperacje samochodówpo dostępnych cenach. 2412

Dostarczanie opracowanych części na miarę w najkrótszym czasie, także reperacje gum i zlepianie przez doświadczone wszechświatowe zwulkanizowanie parą.

Ból głowy, migrenę, neuralgię usuwają powszechnie znane proszki z „kogutkiem" „**Migreno - Nerwosin**". Żądać w aptekach, składach aptecznych proszków z „Kogutkiem". 2023

Odmrożenie

leczy, goi ranki, zapobiega maść z Kogutkiem „MROZOL". Hurt. M. JAGIEŁŁOWICZ Sosnowiec. 2401

Kto mieszka na prowincji, a pragnie się uczyć **buchalterji, stenografji, kaligr., matematyki,** języków, korespondencji it.p. ten niech napisze do kancelarji Kursów **GRACJANA PYRKA** (**Warszawa, Świętokrzyska 17**) wysłanemu będą **bezpłatnie** odnośne wskazówki i rady. 2433

Zarezerwowane

Dla fabryki chemicznej **„GURNIK"** w Dąbrowie Górniczej. 165

Poszukujemy

nauczycielki

dla prowadzenia młodszych oddziałów w powszechnej szkole fabrycznej 2368

Zakłady Żelazne Mlowickie.

DROBNE OGŁOSZENIA

Dochód na gwiazdkę
żołnierza sprowadzam: gry towarzyskie, kalendarze, notesiki, karty świąteczne. Wyrabiam papier, listowy z napisem według życzenia. Zamówienia tylko wieczorami. Biuro Ludowe Szenowska 21. 2053

Biuro Ludowe
Pogoń Rysia 2. Prośby do wszystkich władz. Bierze drogo, robi dobrze konkuruje rodzajem pracy. 2448

Wulkanizowanie
opon i kiszek samochodowych. motocyklowych i rowerowych. E. Pladek Sosnowiec. 2364

Nauczyciel
gimnazjum miejscowego przyjmię kilka prywatnych lekcji z zakresu matematyki. Zgłoszenia do administracji dla F. G. 2453

Uczennica VIII-ej kl.
udziela lekcji. Wiadomość w Administracji. 2457

Student
politechniki udziela lekcyj. Zgłoszenia do Kurjera pod „Akademik". 2471

Licytacja
na prawo polowania w Toporowicach gminy Mierzencice odbędzie się 7 grudnia 1920 roku. u sołtysa wsi Toporowice o godź. 12 w południe. O warunkach można u Marcina Możdzierza w Toporowicach. 2563

Obeznanego
z fabrykacją brykiet upraszam o podanie we własnym interesie swego adresu. Dom Handlowo Komisowy Kruszyński Pińczów. 2434

Potrzebny
organista ze świadectwami do parafji Chorońskiej, Poczta stacja Poraj. 2465

Potrzebny
chłopak do restauracji. Wiadomość w Administracji „Kurjera Zagłębia".

Potrzebny
chłopiec do apteki. Apteka J. Marczewskiego ulica Królowej Jadwigi w Dąbrowie. 2464

Potrzebna
uczenica do pracowni sukien Angel ul. Czysta Nr. 9. 2455

Poszukuję
zajęcia, do sklepu wędlin lub wędliniarni. — Wiadomość w Administracji Kurjera. 2448

Poszukuję
zajęcia w charakterze wychowawczyni. Wiadomość w Administracji „Kurjera". 2447

Zawiadamiam
Sz. Klijentelję że warsztat mój został przeniesiony z ul. 3 Maja Nr. 28 na ul. Cerkiewną Stara Remiza. pozostaje z poważaniem Franciszek Moch. 2404

Mieszkanie
pojedyńcze oraz sklep do wynajęcia ulica Małachowskiego 32. Zgłaszać się pod powyższym adresem do stróża. 2431

Pokój
z całodziennem utrzymaniem od 1-go grudnia Wiadomość w redakcji 2405

Po 50 marek
Przefasonowuje kapelusze damskie i męskie na najnowsze fasony. Sosnowiec Niemiecka 10. 2453

Baczność!
Przefasonowuje i farbuje kapelusze filcowe damskie, męskie i dziecięce, podług najnowszych modeli. Ceny przystępne. Sosnowiec M. Bergman Modrzejowska 1a, w podwórzu 2352

Do sprzedania
fabryczka tokarska i stolarska z motorami i wszystkimi innymi przyrządami tokarskimi i stolarskimi z powodu wyjazdu do Palestyny. Wiadomość Modrzejowska № 28 Weismark tokarz 2430

Stare zęby
sztuczne kupuje M. Goldkorn Modrzejowska 31. 204

Pianino
dobre kupię. Oferty do administracji „Kurjera" pod „Pianino". 2414

Kupię dom
w Sosnowcu dobry na interes. Wpłacę od 200000 do 300000 marek. Wiadomość Biuro Dzienników Hlawskiego w Sosnowcu.

Puzon
i trąbkę kupię Dąbrowa, Sienkiewicza 16, Olszewski. 2439

Wyprawiam
kupuję i sprzedaje skórki: królicze zajęcze, lisie kozie, tchórze, i baranie Kupuje i przyjmuję w Komis do sprzedania garderobę. Sosnowiec, 3 Maja 10. Molicki. 2470

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy
ul. Piłsudskiego nr. 16 poleca służbę domową rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu, oraz rutynowanych biuralistów, biuralistki, maszynistki, techników. Pośrednictwo bezpłatne. 386

Zaginął
paszport, wydany przez władze niemieckie, na imię Ludwiki Janickiej. 2416

Zaginął
paszport wydany przez władze niemieckie na imię Stefanji Sierka 2469

Zaginął
kwit na rb. 1200 wydany przez Bank Handlowy w Będzinie na imię Eljasza Zyskind 24 kwietnia 19.9 r. Znalazca zechce zwrócić Będzin Zamkowa 1. 2462

Zaginęła
książeczka żywnościowa wydana przez kop. Hr. Renard na imię Władysław Szrajer. 2455

Zaginęła
książka chlebowa wydana na kop. Hr. Renard. na imię Piotra Tomczyka 2458

Zaginęła
książeczka chlebowa wydana przez kop. Hr. Renard na imię Franciszka Malara. 2460

Zaginęła
polisa Towarzystwa Ubezpieczeń Przezorność" Nr. 26021 z dnia 10 marca 1917 r. na imię Eugeniusza Stanisława Schönborna wydana na rb. 5000 o czem Dyrekcja ogłasza na zasadzie i pod skutkami uwagi 2 do § 4. ustawy Towarzystwa. 2437

Zgubiono
paszport wydany przez gm. Kochlowice pow. Katowickiego na imię Stefanji Kwapisz. Łaskawy znalazca zwróci do „Kurjera Zagłębia". 2466

W przejściu z ul. Dytlowskiej
do IV go Kom. w Sielcu dn. 26. XI 20 r. o godz. 8 i pół. rano zgubiłam zegarek złoty (branzoletka) z napisem na 2 giej stronie „W dniu Imienin ukochanej Zosi T. Olek 15. V 19 r." uczciwy znalazca raczy zwrócić za nagrodą 1000 mk. do IV-go Kom. w Sielcu. 2449

Patent
akcyzowy Nr. 76 wydany Chaimowi Zelingerowi został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy zwrócić Targowa 10 Restauracja. 2432

Zgubiono
portfel zawierający legitymację wojskową wydaną przez P. K. U. w Będzinie na imię Jana Fronczek. 2458

Skradziono
paszport familijny wydany przez władze okupacyjne na imię Heleny i Anieli Rejdych. Łaskawy znalazca raczy zwrócić do Administracji Kurjera 2454

Do sprzedania
buraki pastewne 100 pud ul. Kościelna 7. 2452

Do sprzedania
całkowite, nowe prawie urządzenie sklepu. Tamże do sprzedania kasa ogniotrwała, pianino, dwie (2) lodownie, beczki wielkie butelki oraz najrozmaitsze sprzęty domowe. Wiadomość: Sławkowska № 7 u St. Janickiego 2383

Baraki
mieszkalne do sprzedania. Wiadomość Dom Komisowy Ant. Mazurkiewicz i S-ka Dęblińska 1. 2436

Parcela 7 200 m²
położona w Tarnowie do sprzedania Wiadomość, Sosnowiec ul. Warszawska 16, w sklepie „Marja". 2472

Do sprzedania
pies podwórzowy. Małachowskiego 14 Ramus. 2426

Gospodarstwo
rolne 15 morgowe w Zagłębiu tanio do sprzedania. Zgłoszenia przyjmuje Redakcja „Kurjera Zagłębia" pod J. D. 2461

Sprzedam
4 korby szybikowe do ciągnięcia węgla, okna różnej wielkości i chomąta. Małachowskiego 14 Ramus. 2467

Biuro miernicze
S. KOZŁOWSKI i S-ka
Sosnowiec, Kołłątaja 6

CHARAKTER, PRZEZNACZENIE
określa na podstawie Metafizyki, Psychofizjologji i Grafologji, (badając cechy rąk i pisma), PETERSEN S∴ I∴ Dr. Nauk Hermetycznych.
Sosnowiec, Kołłątaja 6 (Mikołajewska). Od 4-ej do 7-ej wieczorem.

MAPA POLSKI

Z GRANICAMI PO TRAKTACIE W RYDZE, Z LITWĄ ŚRODKOWĄ

OPRACOWAŁ **STANISŁAW MAX**

WYDANIE PIĄTE 2388

Cena, z dod. droż. Mk. 90.— pocztą za zalicz. Mk. 95.—

DO BIUR! NAKŁAD M. ARCTA WARSZAWA—POZNAN ŁODZ—LUBLIN—WILNO

DO SZKOŁ! ŻĄDAĆ WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH W CAŁEJ POLSCE

Wydawcy: Spółka Wydawnicza „Kurjer Zagłębia". Tłoczono „Spółki Wydaw. „Kurj. Zagł." Redaktor Józef Maciejowski.